

XIII. ASSEGURANCES AGRÀRIES I DANYS METEOROLÒGICS

2. DANYS OCASIONATS PELS ACCIDENTS METEOROLÒGICS

L'any 2023 les pèrdues en les explotacions agràries valencianes causades pels accidents meteorològics s'han estimat en 214,3 milions d'euros. Este valor és inferior al valor de 2022, quan les pèrdues es van estimar en 234,4 milions d'euros.

En el quadre 13.4 s'exposa el resum de les pèrdues ocasionades per accidents meteorològics sobre les collites agrícoles presents en les plantacions de la Comunitat Valenciana per grups de cultiu.

En el gràfic 13.3 es representa l'històric dels valors totals de danys produïts en les collites durant l'última dècada. De manera que 2023 és el quint any, per darrere de 2016, 2018, 2015 i 2022, quant a pèrdues de collita en cultius per accidents meteorològics.

De tots els factors climàtics que van produir danys als cultius durant 2023 el més important va ser el de la sequera, que van causar pèrdues estimades en uns 55,7 milions d'euros. El cultiu més afectat per sequera va ser la vinya amb 16,3 milions d'euros, seguit de l'olivar (15,4 milions d'euros).

La segona inclemència meteorològica que va provocar més danys en 2023 va ser les pluges, principalment les que van esdevenir en maig. Els danys produïts es van estimar en uns 52,3 milions d'euros. Els cultius més afectats per esta causa van ser els fruiters no cítrics amb 28,1 milions d'euros i que van afectar principalment la producció de cirera (el 79,3%) i albercoc (el 18,3%), seguit de l'afecció al cultiu de vinya amb 18,8 milions d'euros i hortalisses amb 2,8 milions d'euros de collita malmesa per pluges.

La tercera inclemència climàtica esdevinguda en 2023 van ser les pedregades que es van produir en els mesos de maig, juny, juliol, agost i setembre, que van causar pèrdues de collita estimades en 39,8 milions d'euros, dels quals 22,9 milions d'euros es van produir durant el mes de setembre. Els cultius més afectats per pedregades van ser els cítrics (14,8 milions d'euros), la vinya (9,2 milions d'euros) i els fruiters no cítrics (8,0 milions d'euros).

Els danys per vent es van estimar en 30,8 milions d'euros els quals van afectar principalment el cultiu de cítrics, amb 23,3 milions d'euros de pèrdues, i fruiteres no cítrics, amb 6,4 milions d'euros de pèrdues, fonamentalment en caqui. Les pèrdues més elevades les van ocasionar els registrats en novembre (19,2 milions d'euros), desembre (5,3 milions d'euros), gener (3,9 milions d'euros) i febrer (1,8 milions d'euros).

La resta dels danys van ser atribuïts a altes temperatures, gelades en determinades zones, incendis i variables meteorològiques i d'altres.

Atesa la valoració de danys en funció dels grups de cultiu, es pot observar en el gràfic 13.4 l'anàlisi de les pèrdues econòmiques en el conjunt de la Comunitat Valenciana en 2023. El 30,0% de les pèrdues es van produir en el grup de cultiu dels fruiters no cítrics, en segon lloc, amb un 20,7%, en la vinya; un 19,0% van correspondre als cítrics; un 10,2% a l'olivar; un 9,3% a les hortalisses i un 5,4% als cereals.

El grup de cultiu més afectat va ser el dels fruiters no cítrics, amb unes pèrdues estimades en 64,2 milions d'euros, la major part causades per las pluges el mes de maig amb uns 28,0 milions d'euros, així com les altes temperatures registrades des de febrer a maig que van minvar el quallat de la fruita i les d'agost, amb 12,0 milions d'euros. Li van seguir la incidència de la sequera i les pedregades de maig, juny, juliol, agost i setembre, en què les pèrdues se situen en 8,4 i 8,0 milions d'euros, respectivament. La resta de les pèrdues de fruites no cítriques es van atribuir als efectes causats per vents, gelades i alternança de temperatures.

El segon grup de cultiu afectat va ser la vinya, amb una estimació de danys valorada en 44,4 milions d'euros. El principal causant de les pèrdues va ser les pluges de maig que van afectar el raïm de taula, amb una estimació de pèrdues de 18,8 milions d'euros. El segon factor que més va afectar el cultiu

va ser la sequera, amb 16,3 milions d'euros en pèrdues, i en tercer lloc les pedregades de maig, juny i setembre.

El següent grup de cultiu més afectat va ser el dels cítrics, que va patir danys amb unes pèrdues estimades en 40,7 milions d'euros a conseqüència dels diferents fenòmens, els principals dels quals van ser el vent, que van causar uns danys estimats en 23,3 milions d'euros, seguit de les pèrdues originades pels episodis de pedregades de maig, juny, juliol i setembre, que van provocar unes pèrdues de collita estimades en 14,8 milions d'euros. També el van afectar l'alternança de temperatures, les gelades i pluges.

El cultiu de l'olivar va ser el quart grup en importància de danys, amb una estimació de pèrdues valorades en 21,9 milions d'euros conseqüència, principalment, dels efectes de la sequera que es va registrar, amb unes pèrdues totals d'uns 15,4 milions d'euros i de les pedregades (3,8 milions d'euros), que van ser molt intenses en juny i setembre.

També va patir danys de consideració el grup de cultiu d'hortalisses, amb 19,9 milions d'euros estimats, fonamentalment ceba, carxofa, meló d'Alger i meló, que van sumar entre tots unes pèrdues de 17,3 milions d'euros (el 87,2% de les estimades per a hortalisses).

La resta dels danys, 26,4 milions d'euros, es van repartir fonamentalment entre els cultius de cereals, fruita seca, altres cultius llenyosos, cultius farratgers i creïlla.

A continuació, es fa una descripció succinta en funció del territori (províncies i comarques) i de la quantia de les pèrdues causades per les incidències meteorològiques de 2023, tal com s'arreplega en els quadres 13.5 a 13.10.

En els quadres 13.5, 13.6 i 13.7 s'exposa el resum de les pèrdues econòmiques i superfícies afectades en funció de la província, comarca, cultiu afectat, efecte meteorològic causant i mes en què es va produir este.

Així mateix, en els quadres 13.8, 13.9 i 13.10 s'arreplega la valoració de danys ocasionats pels accidents meteorològics classificada per províncies, factor causant, mes en què es va produir i cultiu afectat.

La província que va tindre més danys va ser la de València, amb uns 121,5 milions d'euros de pèrdues, la qual cosa va suposar el 56,7% de les que es van produir a tota la Comunitat Valenciana en 2023.

La comarca de la Plana d'Utiel-Requena va ser la comarca més afectada per danys meteorològics durant 2023. Les pèrdues ocasionades es van estimar en 24,7 milions d'euros, dels quals 19,4 milions d'euros van correspondre a l'efecte de la sequera i 5,3 milions d'euros a conseqüència de les pedregades de maig, juny i setembre.

La segona comarca més afectada de la província de València va ser la Ribera Alta, a on les incidències climatològiques va provocar pèrdues de collita valorades en 21,3 milions d'euros, fonamentalment en fruiters no cítrics, 10,6 milions d'euros, i cítrics, 10,0 milions d'euros.

La província d'Alacant va tindre unes pèrdues per valor de 65,1 milions d'euros, que van representar el 30,4% del total de la Comunitat Valenciana.

La comarca de la província d'Alacant amb més pèrdues en l'agricultura va ser la del Vinalopó Mitjà, amb danys valorats en 23,7 milions d'euros. El cultiu més afectat en esta comarca va ser la vinya per a raïm de taula amb 18,4 milions d'euros de pèrdues a conseqüència de les pluges de maig. El grup de cultiu dels fruiters no cítrics també va tindre nombroses pèrdues a conseqüència de les pluges de maig i que van ascendir a 2,8 milions d'euros. Els cultius d'albercocs, bresquilles, cirerer, perera, prunera i magraner van ser els més afectats.

La segona comarca de la província d'Alacant amb més pèrdues va ser l'Alt Vinalopó, a on estes es van valorar en 14,3 milions d'euros i els cultius més afectats van ser els fruiters no cítrics, amb unes pèrdues estimades en 11,1 milions d'euros, entre les quals destaca les pèrdues en el cultiu del cirerer, que es van estimar en 10,1 milions d'euros.

Castelló va registrar en 2023 danys en els cultius estimats en 27,6 milions d'euros en pèrdues, xifra que va representar el 12,9% del total de la Comunitat Valenciana.

Atesos els danys per comarques, la més afectada va ser el Baix Maestrat amb unes pèrdues estimades en 9,4 milions d'euros. Estes es van deure fonamentalment a la sequera, que va causar danys valorats en prop de 3,5 milions d'euros, dels quals 3,2 milions d'euros van ser en el cultiu de l'olivar. Les pèrdues per pedra es van estimar en 3,2 milions d'euros (2,4 milions d'euros en olivar) i les produïdes per les pluges en 2,1 milions d'euros (1,4 milions d'euros en hortalisses).

La comarca de la Plana Baixa va ser la segona comarca de Castelló més afectada per les inclemències meteorològiques, amb danys valorats en uns 6,9 milions d'euros. D'estos, 5,0 milions d'euros van correspondre al cultiu de cítrics i a conseqüència de la pedra de setembre. Els cultius de meló i meló d'Alger en esta comarca registraren unes pèrdues estimades en un milió d'euros a conseqüència de les pluges de maig.

La comarca de l'Alt Palància va ser la tercera comarca de Castelló amb danys importants en cultius, que es van estimar en 6,1 milions d'euros, dels quals 2,2 milions d'euros van ser causats per sequera en l'olivar, i 1,9 milions d'euros a causa de les pluges de maig en el cultiu de cirerer.

Com a resum final, en el quadre 13.11 s'exposa l'històric de danys produïts des de 2014 fins a 2023 en funció del factor causant. S'hi observa que 2023 va ser un any amb unes pèrdues per factors meteorològics que es poden considerar destacables dins de la sèrie històrica tenint en compte que els anys 2015, 2016, 2018 i 2022 van ser més elevades. Així doncs, les pèrdues ocasionades per la meteorologia adversa en 2023 estigueren marcades per una successió d'inclemències climàtiques diverses, altes temperatures durant els primers mesos de l'any i extremadament altes a l'estiu, pluges, pedregades successives en la primavera i estiu, sequera acumulada des de finals de 2022 i forts vents en novembre, que van provocar unes pèrdues de collita estimades en 214,3 milions d'euros.